

Bemærkninger til lovforslaget.

Såvel mellem arbejdsmarkedets hovedorganisationer som under folketingets behandling af et i folketingsåret 1955-56 fremsat forslag til lov om voldgift i visse arbejdsstridigheder havde det været indgående drøftet, om de hidtil gældende aftaler og lovregler om tilvejebringelse, opsigelse og fornyelse af arbejdsoverenskomster fortsat var tidssvarende både ud fra tekniske og ud fra almene samfundsmæssige hensyn. På baggrund heraf nedsatte regeringen i august 1956 en kommission til overvejelse af en række arbejdsretlige spørgsmål. De kommissionen pålagte opgaver kan i hovedtræk gengives således:

1. Foranledige tilvejebragt nye forhandlingsregler.
2. Overveje betimeligheden af en revision af Septemberforliget m. v., herunder spørgsmål om ansættelses- og opsigelsesvilkår.
3. Drøfte muligheden for at finde veje til at undgå eller begrænse arbejdsstandsninger på områder, der har livsvigtig betydning for samfundet.
4. Overveje betimeligheden af at tilvejebringe et ensartet arbejdsretligt grundlag for samtlige arbejdsmarkedets parter.
5. På grundlag af sine drøftelser af foranstående spørgsmål tilkendegive sine synspunkter med hensyn til behovet for at foretage ændringer i loven om mægling i arbejdsstridigheder samt eventuelt i
6. loven om den faste voldgiftsret.

Arbejdsretskommissionen har nu afgivet sin første betænkning, der behandler de forannævnte punkter 1, 3 og 5, og på de i denne betænkning indeholdte udkast hviler nærværende forslag til ændringer i den nugældende forligsmandslov, jfr. lovbekendtgørelse nr. 603 af 21. december 1945 af lov nr. 5 af 18. januar 1934 om mægling i arbejdsstridigheder med de ændringer, der er en følge af lov nr. 96 af 20. marts 1940 og lov nr. 602 af 21. december 1945. Ændringsforslagene, der forudsætter, at de hidtidige principper med hensyn til forligsinstitutionens opbygning og opgaver opretholdes, falder stort set i 3 grupper:

a. Ændringer, der er en følge af de mellem arbejdsmarkedets hovedorganisationer aftalte forhandlingsregler.

b. Ændringer som følge af de af kommissionens flertal stillede forslag vedrørende de såkaldt livsvigtige områder.

c. Ændringer, der i det væsentlige tager sigte på at tilpasse og tydeliggøre lovtæksten.

Idet i øvrigt henvises til bemærkningerne til de

enkelte punkter, skal følgende mere almindelige synspunkter fremdrages.

Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund har den 11. januar 1957 — for overenskomstsituationen 1958 — vedtaget nye forhandlingsregler, der på en række punkter på afgørende måde bryder med det hidtil mellem parterne praktiserede forhandlingssystem. I relation til den gældende forligsmandslov er de vigtigste ændringer dels, at man tager sigte på — på et tidligere tidspunkt end hidtil — at kunne inddrage forligsinstitutionen i partsforhandlingerne navnlig med henblik på løsning af generelle spørgsmål, dels visse ændringer i de hidtil gældende afstemningsregler, navnlig som følge af den ved de nye forhandlingsregler vedtagne opdeling i afstemningsmæssig henseende af overenskomstrådet i 8 grupper, der forudsættes ikke at kunne sammenkædes med andre grupper ved afstemninger om mæglingsforslag fra forligsmanden.

Regeringen må ligesom arbejdsretskommissionen finde det rimeligt, at lovens regler i disse henseender bringes i overensstemmelse med de forudsætninger, der efter det oplyste har været afgørende for parterne ved de nye forhandlingsreglers tilblivelse.

Med hensyn til muligheden for at finde veje til at undgå eller begrænse arbejdsstandsninger, hvor det gælder områder, der har livsvigtig betydning for samfundet, har kommissionen overvejet forskellige forslag. Kommissionens flertal — jfr. herved kommissionsbetænkningen med særudtalelser — går ind for et af Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund i fællesskab stillet og af den samlede forligsinstitution tiltrådt forslag, *dels* om at forligsmandens hidtidige beføjelse til at udsætte varslede arbejdsstandsninger een gang i indtil 7 dage udvides til 14 dage, *dels* om indførelse af en beføjelse for den samlede forligsinstitution til på særlig samfundsvigtige områder at udsætte varslede arbejdsstandsninger i yderligere 14 dage. I begge situationer foreslås endvidere indført en bestemmelse om 2 dages ventetid, før således udsatte, varslede arbejdsstandsninger kan iværksættes.

Kommissionens flertal har herved erkendt, at visse arbejdsstandsninger vil kunne være af så vidtrækkende samfundsmæssig betydning, at foranstaltninger til forhindring af sådanne konflikter bør overvejes. Samtidig har man imidlertid lagt afgørende vægt på, at det må anses for overordentlig vanskeligt — om ikke umuligt — på for-